

SOCAP
Designing the Future

MALMÖ
8-10 maj 2012

SOCAP
DEEP LOCAL

LIDKÖPING
10-12 maj 2012

INNEHÅLL

BAKGRUND	3
SOCAP - DESIGNING THE FUTURE	4
SOCAP- DEEP LOCAL	7
RESULTAT	8
REFLEKTIONER	9

Rapport av:

Johanna MacTaggart, Biosfärkontoret

Per-Eric Ullberg Ornell, Lidköpings kommun

Gert Rahm, Götene kommun

Kristofer Svensson, Mariestads kommun

BAKGRUND

Denna rapport är en redovisning från konferensen SOCAP Designing the Future i Malmö och den efterföljande minikonferensen Deep Local i Lidköping. Båda konferenserna var fokuserade på samhälls-entreprenörskap och investeringar ”*Impact investment*”.

Intresset för att utveckla olika finansieringsmodeller för att underlätta tillgången till kapital för sociala innovationer och socialt entreprenörskap växer globalt. Men var finns kapitalet som vill investera i sociala och samhällsnyttiga företag och hur kan man bygga nya modeller, både investeringsmodeller och affärsmodeller som verkar i denna anda? SOCAP är ett forum för att belysa dessa frågeställningar.

Grundaren av SOCAP, Kevin Jones, besökte i juni 2010 Lidköping för ett seminarium kring riskkapital och entreprenörskap. Under besöket fick Kevin Jones även ta del av Unescos utnämning av Vänerskärsgården med Kinnekulle som ett nytt Biosfärområde i Sverige. Biosfärområdet är ett modellområde för hållbar samhällsutveckling och bör därför värderas och hanteras som en *unik tillgång* för t.ex. alternativ företagsamhet.

Besöket i Biosfärområdet fick Kevin Jones att intressera sig för vad och hur riskkapital och investeringar i ett sådant område kan utgöra en potential för socialt entreprenörskap. Genom sin egen riskkapitalfond, Good Capital, såg han stora möjligheter att koppla Vänerområdets Biosfärområde med andra likande områden i världen för olika utvecklingsprojektet.

Samarbetet har sedan dess utvecklats ytterligare. Biosfärområdet var representerat vid SOCAP Europe i Amsterdam 2011 och inspirerade och bidrog till att ett huvudtema under SOCAP-konferensen i Malmö handlade om Biosphere Economy.

Parallellt driver Biosfärområdet ett utvecklingsarbete för att etablera ett Innovationssystem för Biosfärentreprenörer (BIS). Biosfärområdet har tagit fram en internationell definition för entreprenörskap i biosfärområden ”Biosphere entrepreneurship” som är ett företagande där affärsidén direkt härrör ur ett samhällsproblem (socialt eller miljömässigt) vilka löses med innovativa och affärsmässiga metoder. Denna satsning har valts ut av Unesco som ett av tre pilotprojekt i världen, i ett försök att belysa och förtydliga kopplingen mellan samhälls-entreprenörskap och hållbar samhällsutveckling. Biosfärområdet söker medel för att förverkliga BIS under 2012 och 2013.

SOCAP - DESIGNING THE FUTURE

Den 8-10 maj 2012 ägde konferensen SOCAP - Designing the Future rum i Malmö. SOCAP konferensen är idag den ledande plattformen i världen för att matcha samhällsentreprenörer och investerare. Vid den senaste konferensen i San Francisco i USA medverkade ca 1500 delegater (samhällsentreprenörer, investerare, fonder m.fl.) från ett 50-tal länder världen över. Årets konferens lockade drygt 400 personer från över 30 länder. Ett av fyra teman under konferensen i Malmö var "Biosphere Economy" där Stockholm Resilience Centre var ansvarig för temats ramverk. Konferensens syfte var att koppla samhällsentreprenörer med investerare som stödjer företagsamhet som gör samhällsnytta.

Biosfärområde Vänerskärgrården med Kinnekulle hade en aktiv roll i utformningen av temat Biosphere Economy. De huvudansvariga för SOCAP konferensen i Malmö hade uttryckligen önskat att Biosfärområdet som modellområde för hållbar samhällsutveckling skulle synliggöras genom detta tema under konferensen. Dessutom fanns ett stort intresse från SOCAP ledningen att lyfta fram Biosfärområde Vänerskärgrården med Kinnekulle som ett bra exempel på miljöer där "Biosphere Economy" kan förverkligas i investeringar och affärsmässiga lösningar. I konferensprogrammet kallades denna punkt för Deep Local.

I anslutning till konferensen planeras därför en fördjupad konferens/studieresa till Biosfärområde Vänerskärgrården med Kinnekulle. Konferensen var riktad till delegaterna på konferensen i Malmö, d.v.s. samhällsentreprenörer, investerare, fonder och riskkapitalister m.fl. Utöver dessa inbjöds även representanter för Västra Götalandsregionen, myndigheter och institutioner, lokala/regionala entreprenörer, beslutsfattare m.fl.

Inledningstalare på SOCAP Designing the Future var David McConville, President vid Buckminster Fuller Institute. David talade om att förstå sambanden mellan hållbart resursutnyttjande och företagsinvesteringar som skapar en resilient framtid.

Citat från David McConvilles syn på den potential som finns i Biosfärområde Vänerskärgrården med Kinnekulle;

"The lake Vänern Biosphere reserve is an extraordinary case study in the ways that people are looking at the interconnections between society and the broader environment within which humans exist.".....

"The idea of social impact and environmental impact, it makes no sense to separate these terms. As these boundaries start to fall down, we'll see that's the key to a strong economy, to the health and wellbeing of societies all over the world."

* Resiliens: Ett systems långsiktiga förmåga att klara av förändring och vidareutvecklas.

Efter den inledande gemensamma sessionen, delades konferensen in i programområden enligt följande:

Inclusion – om bra, kreativa, marknadsbaserade lösningar till komplexa sammankopplade problem när det gäller ungdomsarbetslöshet, integration och växande ålderspopulationer. Här samlades privat och offentlig sektor för att dela med sig av framgångsrika sätt att förbättra enskilda liv, stärka ekonomi och stabiliteten av välfärdssystemen.

Biosphere economy- om hur framtidens ekonomi måste fungera för både människor och vår jord, lösa upp isolerade angreppssätt som enbart fokuserar på planeten eller enbart på sociala problem. Att investera i planetära gränsvärden är komplex och kräver nya multidisciplinära partnerskap för att komma över traditionella barriärer mellan miljösektorn och riskkapitalister som enbart fokuserar på sociala dimensionen.

Public-Private partnerships – Finansieringsmöjligheter sinar i Europa samtidigt som det finns ett växande behov av sociala system. Hur kan man underhålla hålla ett fungerande samhälle med dessa utmaningar?

Scaling social enterprises – om sociala företags roll för att skapa den framtid vi vill ha. Företagen måste växa tillräckligt fort för att möta de utmaningar som förutspås. Här undersöktes nya finansieringsmodeller, berättelser från entreprenörer och investerare och gemensamma verktyg för att öka effekter och konsumenters efterfrågan.

Pop-up HUB – var en parallell session där idéer testades i en kreativ miljö. Idé-bärare, investerare och erfarna entreprenörer från hela världen samlades för att utveckla nätverk och slipa på affärsidéer. Samtliga HUB-bar i det globala nätverket var uppkopplade mot detta event, vilket innebar att entreprenörer från San Francisco, Zürich och Mumbai deltog.

Biosfärområdets mässmonter

Biosfärområdet hade en mässmonter som informerade om Biosfärområdet och gjorde reklam för SOCAP- Deep Local. Denna monter blev en naturlig mötesplats för de som ville veta mer om Biosphere Innovation System och Biosphere International Trust. Både entreprenörer, människor i olika nätverk och investerare fick här mer information och kunskap om innovationssystemets olika delar.

I monter bjöds besökarna på löjrom från Spiken.

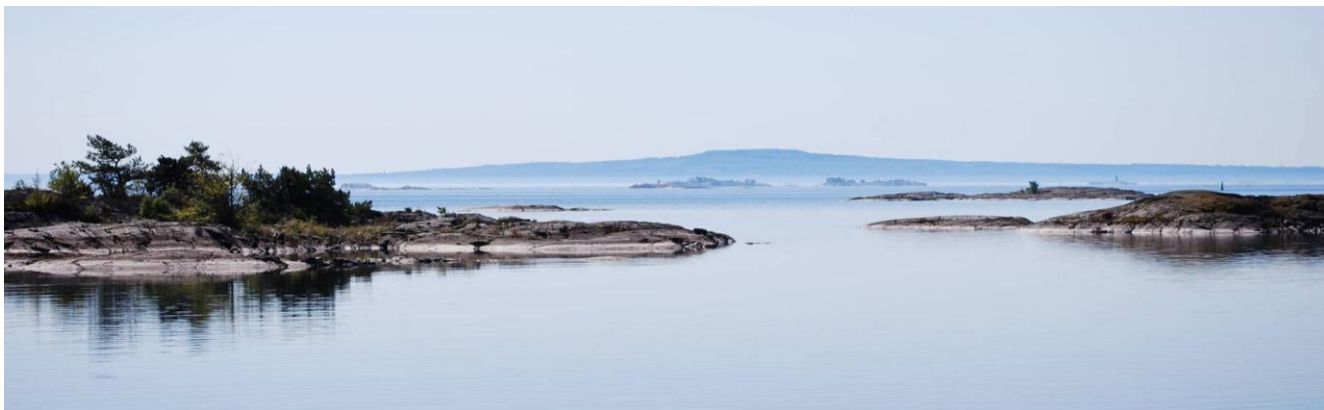
Understanding the Biosphere economy

Denna session hölls i den stora sessionssalen. Moderator var Johanna MacTaggart från Biosfärkontoret. Diskussionen hade fokus på hur traditionell kapitalism, driven av oändlig tillväxt, påfrestar de gränser planeten klarar av att hantera och som begränsar mänsklig välfärd. *Panelen bestod av Johanna MacTaggart, Biosfärområde Vänerskärgrården med Kinnekulle, Shaun Paul, People and Planet Holdings, Alejandro Litovsky, Earth Security Initiative, och Per Olsson, Stockholm Resilience Centre.*

Startup innovation systems

Under denna workshop beskrevs tre initiativ med fokus på att initiera och stödja utvecklingen av samhälls-entreprenörskap. Biosfärområdets innovationssystem för biosfärentreprenörer beskrevs genom exemplifiering av projekt siklöja. När exemplen hade beskrivits, fick åhörarna göra övningen "paired squares" där de i grupper om först två, sedan fyra, diskuterade två frågeställningar. Resultaten redovisades sedan för hela gruppen.

Panelen bestod av Johanna MacTaggart, Biosfärområde Vänerskärgrården med Kinnekulle, Rainer Agster, Adelphi, Jason Mollring, UnLtd Future och Jo Hill, UnLtd.

SOCAP- DEEP LOCAL

Syfte och mål

SOCAP- Deep Local syftade till att bjuda in intresserade samhällsentreprenörer, investerare, fonder m.fl. att på plats i Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle erhålla fördjupade kunskaper om vad som möjliggör investeringar i ett Biosfärområde med biosfärentreprenörer.

Målet var att SOCAP- Deep Local skulle leda till att stärka Biosfärområde Vänerskärgården med Kinnekulle's potential att utvecklas som ett pilotområde ("World Leading Biosphere Reserve") för hållbar samhällsutveckling med fokus på företagsamhet för biosfärentreprenörskap. Ett annat mål var också att presentera och informera om innovationssystemet Biosphere Innovation System (BIS) och hur det kan vara intressant för investerare.

Programmet under Deep Local var indelat i två avsnitt. Merparten av programmet hade fokus på entreprenörskap och investeringar. Den andra delen av programmet var mer inriktad på praktisk kunskap med besök på Spiken och den verksamhet som bedrivs där. Konferensens huvudprogram innehöll följande delar:

Session 1: Making the map

Introduction: *Johanna MacTaggart, Lake Vänern Biosphere Reserve*

Ecosystem Services and Baltic Sea: *Maja Briswall*

IBT Fund: *Andy Bell, North Devon Biosphere Reserve*

Session 2: Deep local - Hands on

Biosphere Reserve and Innovation System: *Fredrik Björk, Malmö University*

Caviar project: *Charlotte Backman, Hushållningssällskapet*

Local fish in the public meals: *Charlotte Backman, Hushållningssällskapet*

Session 3: Dialogue

How to make biosphere economy and food security investible.

RESULTAT

Syftet uppnåddes genom att programpunkten SOCAP Deep Local ingick som en programpunkt under den internationella konferensen SOCAP Designing the Future i Malmö. Till konferensen SOCAP Deep Local anmälde sig ett trettiotal entreprenörer och investerare både från Sverige och övriga världen (USA, England, Nederländerna m.fl.) och entreprenörer från Biosfärområdet.

På plats i Biosfärområdet, på Läckö slott, diskuterades möjligheter till investeringar i verksamheter som finns inom området. Lokala entreprenörer engagerades i konferensen där de i praktisk kontext visade upp sina verksamheter och behov. Internationella erfarenheter och exempel presenterades också och diskuterades i seminarieform.

Seminarier resulterade i nya perspektiv och erfarenheter kring villkoren för entreprenörskap i ett biosfärområde. Investerarna gav värdefull information om vilka krav som ställs på en företagsidé som söker riskkapital. Inte minst när det gäller den internationella marknaden. Begreppet "Impact investment" var ett centralt begrepp för de som stödjer företagsetableringar med samhällsentreprenörskap . En viktig fråga under Deep Local var att fördjupa dialogen kring Biosfärområdets förslag till innovationssystem (BIS). Alla var eniga om att ett innovationssystem, enligt den modell som presenterades, en nödvändig del för att utveckla de speciella villkor som måste ställas på biosfärområdenas entreprenörskap och företagsamhet. BIS är ett innovationssystem för samhällsentreprenörskap med fokus på ekosystemtjänster, något som saknas idag .

En arbetsgrupp i Biosfärområdet fortsätter att utveckla BIS och undersöker för närvarande finansieringsmöjligheter för det kommande året. BIS inkluderar bland annat en mötesplats (HUB Big Lake) där seminarier/konferensen liknande Deep Local kan komma att arrangeras.

Konferensens andra del, den mer praktiskt inriktade, var i Spikens fiskehamn. Här gjordes ett studiebesök på Madeleins Provkök. I provköket pågår ett projekt med att förädla siklöja till nya produkter, förutom den löjrom som produceras. Detta projekt imponerade på samtliga deltagare, inte minst på investerarna, som såg projektet som ett bra exempel på vad innovationssystemet BIS kan åstadkomma på lokal nivå. Några ansåg att projektet var skalbart och intressant för en större omvärld. Besöket på Spiken avslutades med en presentation av hur lokalsamhället, det sociala kapitalet, kan samverka för att utveckla och säkerställa sysselsättning och arbetstillfällen m.m.

Deep Local resulterade i att Biosfärområdet inbjöds att planera och närvara på SOCAP 12 i San Fransisco den 1-4 oktober 2012. Även under denna konferens kommer ett tema som berör Biosphere Economy. Under detta tema finns möjligheter att utveckla tankarna kring BIS och de typer av ekosystemtjänster som representeras på Spiken eller som finns i övriga Biosfärområdet, t.ex. energi- och vattenfrågor. Utöver detta finns ett stort intresse från SOCAP att förmedla den kunskap som Biosfärområdet besitter i frågor som rör hur samhällsentreprenörskap och hållbar

samhällsutveckling kan kopplas till investeringar och riskkapital, det som kallas för "Impact Investment".

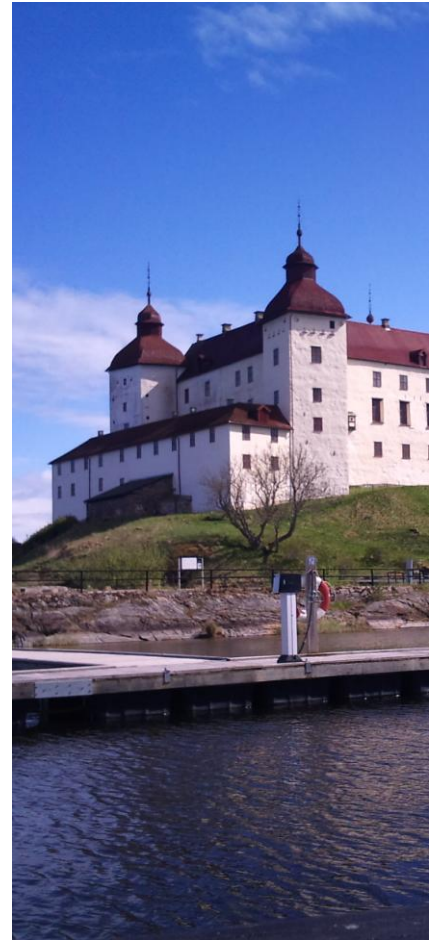
REFLEKTIONER

Ett platsrelaterat arrangemang av det här slaget underlättade kommunikationen kring de frågeställningar som biosfärområdet för närvarande har att ta ställning till. Det gäller allt från intresset för att investera i ett biosfärområde till vilken roll Biosfärområdet ska spela, "world leading". En annan effekt av konferensen var relationsbyggandet som skapade förtroende mellan aktörerna. Detta medförde en mer konstruktiv diskussion med större tydlighet i frågor och svar.

VIKTIGA FRÅGOR ATT GÅ VIDARE MED

- Utveckla konferenstemat Biosphere Economy tillsammans med bl a Jason Mollring och David McConville.
- Förbered ett antal prospekt/affärsplaner till SOCAP12.
- Ansök om medel för att förverkliga BIS.
- Samverka med People and Planet Holdings för att fortsätta framhålla BIS som en innovativ modell för investeringar i samhällsförbättrande åtgärder.
- Implementera BIS som innovationssystem inom MAB (MAB = Man and the Biosphere Programme, Unesco).

KONTAKTUPPGIFTER

Biosfärkontoret
Box 77
542 21 Mariestad

www.vanerkulle.se
info@vanerkulle.se

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska fiskerifonden
- En satsning på hållbart fiske -